

Sisukord

A. SELETUSKIRI

1. Üldosa
2. Ajalooline taust ja lähteolukord
  - 2.1 Ajalooline taust
  - 2.2 Lähteolukord
3. Planeeritava ala asukoht ja olemasolevad tingimused
  - 3.1 Planeeritava ala asukoht
  - 3.2 Looduslikud tingimused
  - 3.3 Geoloogilised tingimused
  - 3.4 Olemasolev insenervarustus
4. Arhitektuur-planeerimislahendus
  - 4.1 Üldlahendus
  - 4.2 Maakasutus
  - 4.3 Funktsionaalne tsoneerimine ja hoonestus
  - 4.4 Keskkonna- ja tulekaitsenõuded
  - 4.5 Haljastus ja heakorrastus
  - 4.6 Teede võrk ja liikluskorraldus
  - 4.7 Insener-tehniline varustus
  - 4.8 Tehnilised näitajad
5. Kasutatud kirjandus

B. GRAAFILINE OSA

Situatsiooniskeem	M 1: 20 000
Krundijaotusplaan	M 1: 2 000
Hoonestuskava koos liiklusskeemiga	M 1: 2 000
Insener-tehniliste võrkude koondplaan	M 1 : 2 000

C. LISAD

A.SELETUSKIRI

1. ÜLDOSA

Käesolev töö "Saare maakonna Kihelkonna valla Abaja puhkeküla detailplaneering" on koostatud vastavalt lähteülesandele.

Detailplaneering on algatatud Kihelkonna Vallavolikogu otsusega 30.10.1998 nr.37 mis jõustus 09.11.1998.

Käesoleva detaiplaneeringu koostamisest võtsid osa: maastikuarhitekt Tiina Tuulik (OÜ DIA Arhitektuur), arhitekt Lea Järve (OÜ DIA Arhitektuur), insenerid Marju Vatsfeld ja Tõnis Adamson (Adams Grupp OÜ, projekteerimistöde ja ehitusjärelvalve tegevuslitsents nr. EE-5974, elektrivarustuse projekteerimise luba nr. 549-1).

Planeeritava maa-ala suurus on 86,7 ha, mis paikneb Abaja külas hoonestamata maa-alal. Maa-ala külgneb läänesuunalt Abaja lahega ja seda läbib põhjast - lõunasse Viki-Kurevere maantee.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Abaja küla puhkeküla planeering koos küla puhkepiirkonna planeeringuga.

2. AJALOOLINE TAUST JA LÄHTEOLUKORD

2.1 Ajalooline taust

Paikkonda nimetati 13. Saj. Kilkunde (1228).

Saaremaa iidne peatee kulges Väikese väina äärest kaarega läbi Kuressaare Kihelkonnale. Keskajal oli Kihelkonna sadam, mis on nüüd maatõusu tõttu madalaks jäänud ja võimaldab randuda ainult paatidel.

Kihelkonna kirikut mainitakse ürikuis esmakordselt 1254.a.

Praegune gooti stiilis kirik on ehitatud aga tõenäoliselt alles 14.saj. See koosneb kahetraveelisest, roidvõlvidega kaetud löövist, mis on pikendatud idasuunas veel poole traveelaiuse ruumi võrra ning veidi kitsamast, kuueosalise roidvõlviga kaetud koorist. Torn on ehitatud vahemikus 1897 - 99.a.

Legend.

Vanal ajal taheti kord Kihelkonna kirikukelae Kuressaare kiriku viia. Kell võeti tornist alla ja veeti suure vaevaga - tema raskuse tõttu - vankrile. Rakendamine 8 paari mädadega oli siiski liiga nõrk, pandi veel 6 paari juurde. Hädaga ja ainult piitsa abil jõuti Karekivini Taavi metsas. Siit edasi enam ei saanud. Sellepärast rakendati ühele Pidula mehele kuuluvad kaks musta lehma vankri ette. Kõik oli asjatu. Hobuste riistad olid kõik katkenud ja mõnelgi hobusel puudus tükike nahast. Otsustati ümber pöörata, sest kellas oli nähtavasti vaim. Vaatamata sellele, et nüüd ainult kaks härga ette rakendati, oli kirikukell nii kergeks muutunud, et aeglase käiguga härjad vaevalt kergesti vedava vankri eest ära said.

Meie vanad inimesed arvasid, et kirikukella viimine teise kiriku olla olnud Jumala-vastane tegu, sest muidu poleks kell nii raskeks muutunud, et vaatamata suurele arvule veoloomadele, tema ei nihkunud paigalt.

Kiriku lähedal idasuunas on säilinud mõned võlvitud maa-alused ruumid, mida ekslikult peetakse endisteks kloostrivaremeteks.

Legend.

Vanal ajal asus Kihelkonna lähedal benediktlaste klooster ning sellest kolme ja poole kilomeetri kaugusel Loona mõisa kohal nunnade klooster, mille kaks paksu müüri kahel pool mõisa näha on. Kloostri kabel muudeti jääkeldriks. Nagu Kaarmal ja Pöidel, on siingi oma Muinaslugu olemas, mille järgi olnud mõlema kloostri vahel ühendus maa-aluse käigu näol. Kuna nii pika käigu ehitamine uskumatu on, olgu seletatud, mismoodi niisugune muinaslugu sündis.

Kogemuste varal, mis 13. ja 14. sajandil omandati, püüdsid kloostri elanikud ülestõusude korral end salajaste päästevahendite abil päästa. Kaarmal, Pöidel ja Kihelkonnal leiti kitsaid sissekäike maa-alustesse ruumidesse, mis osalt sisselangenud olid. Need leiud hõlbustasid muinaslugude tekkimist.

Kiriku lähedal on 1638.a. ehitatud kellatorn.

Kalmistu asub mõnisada meetrit kirikust põhja pool. Seal on omapärased Kaarma ja Läägi dolomiidist ristidega kalmud.

19. saj. lõpul alanud majandusliku tõusu tagajärjel hakkas Kihelkonna kiriku ja sadamakoha ümber kujunema väike alevik, mis kasvas kuni I Maailmasõjani.

Eesti koorilaulu üks edendajaid Peeter Süda õppis Kihelkonna kihelkonnakoolis, mille lõpetas 1847.

Edenes seltsielu. 1891.a. kanti siin esimene näitemäng lavale. 20. saj. algul arendas siinset seltsielu arstiametit pidav dr. Siegf. Talvik. Tema algatusel asutati 1908.a. "Kooliselts" ja avati selle seltsi elementaarkool.

Kirjanik Aadu Hint on kirjeldanud kaunist Lääne-Saaremaad oma romaanis "Tuuline rand" (1951 - 1966). Romaani Kaugatoma on tegelikult Kihelkonna.

2.2 Lähteolukord

Kihelkonna valla kohta on koostatud "Saare maakonna Kihelkonna aleviku generaalplaan" (RPI "Eesti Maaehitusprojekt", Tallinn 1991).

Osa planeeritavast maa-alaast kuulub Vilsandi rahvusparki piiranguvööndisse (Vt. Vilsandi rahvusparki kaitse-eeskiri RT I 1996, 37,745).

Maa-ala moodustavad neli katastriüksust, mis on kantud kinnisturaamatusse.

Katasriüksuse nr.	Maatüki asukoht (nimetus)	Sihtotstarve	Registreeritud	Pindala	Omanik
301:001:003:039/1-2	Abaja-Reediku Kihelkonna alevik Kihelkonna vald Saare mk	põllu-ja metsamajanduslik	28.12.1994	25.2 ha	OÜ Kramer Kinnisvara
30101:003:0824-0825	Abaja Kihelkonna alevik Kihelkonna vald Saare mk	maatulundusmaa	23.09.1997	42.1 ha	OÜ Kramer Kinnisvara
301:001:003:038	Abaja-Mihkel Kihelkonna alevik Kihelkonna vald Saare mk	põllu-ja metsamajanduslik	28.12.1994	17.7 ha	OÜ Kramer Kinnisvara
301:001:003:036/1-2	Abaja-Riido I Kihelkonna alevik Kihelkonna vald Saare mk	põllu-ja metsamajanduslik	27.12.1994	1.7 ha	OÜ Kramer Kinnisvara

3. PLANEERITAVA ALA ASUKOHT JA OLEMASOLEVAD TINGIMUSED

3.1 Planeeritava ala asukoht

Planeeritav maa-ala paikneb Abaja külas, mis asub Saare maakonna lääneosas, Kuressaare linnast umbes 30 km kaugusel.

Maa-ala läbib Viki - Kurevere maantee. Maantee on Vilsandi rahvusparki välispiiriks, seega osa maa-alast kuulub rahvusparki koosseisu.

Vahetus naabruses asub Kihelkonna alevik, mis on Lääne-Saaremaa suurim asustuskeskus. Alevik on samanimelise valla administratiivkeskus. Valla pindala on 245,94 km². Elanike arv vallas on 1106 inimest.

3.2 Looduslikud tingimused

Piirkonda on madal ja tasane rannikumaa, mida mitmekesistavad ainult madalad kühmud ja künnised.

Tegemist on eranditult Balti jääpaisjärve kõrgemast tasemest allapoole jääva, selle järve setteil ja tasandikel, samuti Antsülusjärve, Litoriina - ning Limneamere setteil ja tasandikel paikneva alaga.

Pinnakatte tähendus sellel paepõhjasel rannikumaal on väike. Kus ei esine paljas või õhukese rohukamaraga kattunud paas, seal on ta kaetud sama pae klibuga, mille moodustajaks on olnud paemurrutus omaaegseis randades. Mullatüpoloogiliselt valdavad määrava tunnusena loo-liivsavi mullad pael.

Kogu alal on suuremate või väiksemate masiividena loopealseid.

Metsatüpoloogiliselt on need kausaalselt iseloomulikele edaafilistele tingimustele samblik - leesikaloo, pohlaloo, jänesekapsa - sarapuuloo ja lubikaloo kasvukohtade esinemist metsades.

Saarte metsade valdkond - loometsade valdkond - on Eesti ainulaadsemaid maastikke.

3.3 Geoloogilised tingimused

Kihelkonna asula paikneb ordoviitsiumi-siluri platoo abrasioonitasandikul, mis on kaetud arvukate luidete ja rannavallidega.

Aluspõhjust avaneb ülemsiluri kaarma lademe lõheline lubjakivi.

Pinnakatte moodustavad glatsiaalsed ja merelised setted. Glatsiaalse kompleksi ülaosa on pehmeplastse konsistentsiga ja alumine jämpurdmoreen. Kohati esineb moreenis tiheda savika kruusa läätsi.

Suuremal osal asula territooriumist lasub moreenil mereliste setete kompleks. Mereliste setete koostis on äärmiselt kirjuilmeline savikast tolmliidest veeristikuni. Pinnas on valdavalt keskthie.

Pindmise kihi moodustavad muld või täitepinnas (kruus, veerised jpm.)

3.4 Olemasolev insenervarustus

Planeeritavat maa-ala läbivad suunaga põhjast lõunasse elektrienergia õhuliin ja kaks kanaliseeritud side kaabelliini.

4. PLANEERIMISLAHENDUS

4.1 Üldlahendus

Planeerimislahenduse eesmärgiks on hoonestusõiguse seadmine tundlikusse rannikumetsa vööndisse.

Planeerimislahenduse juures on arvestatud järgmiste asjaolude piirangute ja printsiipidega:

- 200 m laiune ehituskeeluvöönd merepiirist;
- 50 m laiune teekaitsetsoon;
- kasutada ära olemasolevaid pinnaseteid ja metsasihte teedevõrgu rajamiseks;
- säilitada võimalikult looduslik keskkond;
- moodustada hoonetegrupid;
- planeerida optimaalne sõiduteede võrk, milline tagab lokaalsed juurdepääsud kõikidele kruntidele ja vastab tuletõrjenõuetele;
- tagada jalakäijate ja jalgratturite pääsuh rannale, ilma suvemajade omanike rahu rikkumata.

4.2 Maakasutus

Planeeritava maa-ala sihtotstarve maatulundusmaa. Viki - Kurevere riigimaantee on liiklusmaa.

Krundi nimetus	Krundi suurus ha	Krundi sihtotstarve %
Abaja-Loojangu	14.83	Maatulundusmaa 100
Abaja-Õhtu	14.37	Maatulundusmaa 100
Abaja-Hommiku	10.21	Maatulundusmaa 100
Abaja-Ao	6.49	Maatulundusmaa 100
Abaja-Päikese	7.72	Maatulundusmaa 100
Abaja-Eha	7.86	Maatulundusmaa 100
Abaja-Koidu	7.15	Maatulundusmaa 100
Abaja-Mikhli	4.60	Maatulundusmaa 100
Abaja-Pilve	16.34	Maatulundusmaa 100

Kruntide kasutusõiguse kitsendused.

1. Teeservituudid: (joonisel roheline viirutus) sisaldab endas nii sõidutee- kui ka jalgteeservituuti.

Teeservituudid koormavad järgmisi krunte:

- Abaja-Loojangu
- Abaja-Õhtu
- Abaja-Hommiku
- Abaja-Ao
- Abaja-Päikese

Abaja-Eha
Abaja-Koidu
Abaja-Mihkli

2. Liiniservituudid: (joonisel punane viirutus) sisaldab elektri- ja sideliine.

Liiniservituudid koormavad järgmisi krunte:

Abaja-Õhtu
Abaja-Hommiku
Abaja-Ao
Abaja-Päikese
Abaja-Eha
Abaja-Koidu
Abaja-Mihkli
Abaja-Pilve

3. Veejuhtimisservituudid: (joonisel sinine viirutus)

Veejuhtimisservituudid koormavad järgmisi krunte:

Abaja-Hommiku
Abaja-Ao
Abaja-Päikese

4. Kaitsevööndi servituudid: (joonisel merepiiri ja Viki - Kurevere maantee vaheline ala)

Rannal on ehituskeeluvöönd, mille laius tavalisest veepiirist on 200 m.

Veekaitsevööndi laius tavalisest veepiirist on 20 m.

Piiranguvööndi metsad kuuluvad hoiumetsa kategooriasse (juhtfunktsioon - looduskaitse; maastikuilme säilitamine). Hoiumetsa majandamise kitsendused tulenevad kaitstavate loodusobjektide seadusest ja kaitseala kaitse-eeskirjadest.

Piiranguvööndis on keelatud alljärgnev tegevus:

1. maavarade ja maa-ainese kaevandamine;
2. uute maaparandussüsteemide rajamine;
3. lõppraie, välja arvatud turberaie.

Rahvuspargi valitseja nõusolekuta on piiranguvööndis keelatud:

1. liiva , kruusa ja savi võtmine oma tarbeks;
2. olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd, valikkuivendus ja kultuurtehnilised tööd;
3. ulukite arvukuse reguleerimine;
4. uute teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide ning ehitiste ja rajatiste rajamine, kusjuures rahvuspargi valitsejal on õigus esitada looduskaitsealistest ja maastikukaitsealistest kaalutlustest lähtuvaid tingimusi;
5. puidu varumine, kusjuures rahvuspargi valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, metsamaterjali väljaveo ning puistu lõppkoosseisu ja täiuse osas;
6. prügi ja heitmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti;
7. roo ja adru varumine.

Piiranguvööndis toimub kalapüük vastavlt kalapüügiseadusele ja kalapüügieeskirjale.

Kaitsevööndi koormavad järgmisi krunte:

Abaja-Loojangu
Abaja-Õhtu
Abaja-Hommiku
Abaja-Ao
Abaja-Päikese
Abaja-Eha
Abaja-Koidu
Abaja-Mihkli
Abaja-Pilve

4.3 Funktsionaalne tsoneerimine ja hoonestus

Planeerimisprojektis on tehtud ettepanekud suvemajakomplekside ehitamiseks looduslikult kaunisse metsa.

Maa-ala on jagatud 9 krundiks, igale krundile on seatud 1 kuni 3 suvemajakompleksi hoonestusõigus. Abaja-Eha krundi merepiirile on soovi korral võimalik rajada puidust paadisild.

Hoonestus

Iga suvemaja kompleks koosneb kuni kahest hoonest: elumajast ja saunast. Hoonestuseks on soovitatav kasutada rookatusega rõhtpalkhooneid.

Hooned paigutatakse metsa sisse. Suvemajade rajamisel tuleb säästlikult suhtuda ümbritsevasse keskkonda ning asukoha valikul lähtuda võimalikult väheste raiete tegemise vajalikkusest.

Suvemajakompleksi lähiümbruse võib piirata puitpiirdega, näiteks roigasaiaga. Maa-alal on keelatud võrkpiirete rajamine, et võimaldada metsloomadel võimalikult vaba liikumine. Hoonete juurde ei ole soovitatav rajada tuluaeda, lähiümbruse kujundamisel tuleks lähtuda ümbritsevast keskkonnast.

HOONESTUSTINGIMUSED

krundi nimetus	krundi suurus ha	maks. hoonestusõigus m ²	lubatud täiehitus %	lubatud ehitiste arv krundil	katusekalle °	lubatud harjajoone maksimaalne kõrgus m	maks. korruste arv	soovitused
Abaja-Loojangu	14.83	3 x 300	0.6	3 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Õhtu	14.37	3 x 300	0.6	3 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Hommiku	10.21	3 x 300	0.9	3 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Ao	6.49	3 x 300	1.4	3 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Päikese	7.72	3 x 300	1.2	3 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Eha	7.86	2 x 300	0.8	2 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Koidu	7.15	3 x 300	1.3	3 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Mihkli	4.60	300	0.6	2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned
Abaja-Pilve	16.34	6 x 300	1.1	6 x 2	45	8.00	2	rookatusega rõhtpalkhooned

4.4 Keskkonna- ja tulekaitsenõuded

Planeeritaval maa-alal ega selle lähiümbruses ei paikne ettevõtteid, mille funktsioneerimine eeldaks ohtu keskkonnale nii tugevatoimeliste mürkainete atmosfääri väljapaiskamise tõttu ega ka plahvatusohtu.

Osaliselt kuulub Abaja küla Vilsandi rahvusparki piiranguvööndisse ning seega laiuvad maa-alale seadusega kehtestatud kitsendused. Vilsandi rahvusparki välispiir kulgeb piki Viki - Kurevere maanteed.

Maa-alal kasvates hoiumetsades on piirisihtide raiumine keelatud (Õigusvastaselt võõrandatud maal hooldusraie tegemise ja piirisihtide raiumise kord. VV nr.106 03.06.1997).

Tulekaitsenõuded.

Maa-ala planeerimisel on lähtutud kehtivatest tuletõrjenormidest.

Planeeritud hoonestus kuulub tulepüsivuse seisukohalt klassi tähistusega TP3. Hooned on ühe- ja kahekorruselised, kõrgusega alla 8 m. Tulepüsivusklassi TP3 kuuluv ehitus tuleb püstitada kinnistu piirist vähemalt 5 m kaugusele.

Üks suvemaja kompleks moodustab tuletõkkeseptsiooni, mille suurus on alla 1200 m². Hoonekomplekside vaheline kuja on vähemalt 15 m.

Hoonetele tuletõrjevahenditega juurdepääsuks on planeeritud 4 m laiune juurdesõidutee, mis on rajatud ringsõiduna.

Tulekustutusvee tarbeks on puhkekülasse ette nähtud viis maa-alust metallmahutit 'a 50 m³. Mahutite juurde on ette nähtud teelaiendid.

4.5 Haljastus ja heakorrastus

Planeeritavat ala iseloomustab metsa rohkus. Suvemaju ümbritseb mets, majad on "istutatud" metsa sisse. Seetõttu ei ole hoonete juures ette nähtud aiamaad.

Täiendistutusteks on sobiv kasutada igihaljaid koolitatud liike. Seda eeskätt meeleolu säilitamiseks.

Viki-Kurevere maantee äärede on planeeritud kaks jäätmete sorteerimise koht, kus eraldatakse paber-papp, klaas, plastik ja metall. Sorteerimise koha valdaja on maa-üksuse

valdaja, kelle krundil see paikneb. Planeeritud sorteerimiskohad paiknevad Abaja-Pilve ja Abaja-Õhtu maa-üksustel. Kohtade juurde on ette nähtud teelaiendid.

Ohtlikud jäätmed ladustatakse selleks ettenähtud kohas.

4.6 Teede võrk ja liikluskorraldus

Planeeritavat maa-ala läbib põhjast lõunasse kruusakattega Viki-Kurevere riigimaantee.

Maanteelt toimuvad mahasõidud kruusakattega külavaheteedele. Planeeritud teed on ringteed, millelt hargnevad juurdepääsuteed suvemaja komplekside poole.

Külavaheteede laius on 4 m.

Maanteelt suundub majaka poole pinnasetee. Seda teed mööda pääseb mereranda.

4.7 Insener-tehniline varustus

4.7.1 Veevarustus ja kanalisatsioon

Iga kinnistu hoonete varustamine veega on ette nähtud individuaalse puurkaev-pumbamaja baasil. Harali paikneva hoonestusega Abaja-Pilve kinnistul on kaks puurkaevu. Puurkaevud projekteeritakse ja ehitatakse vastavalt litsentsi omava ettevõtte poolt. Puurkaev-pumbamajade vajalik tootlikkus on 0,7 l/s s.o. 2,5 m³/h.

Ühe puurkaevu toitel ja suhteliselt tihedalt paiknevale Abaja-Hommiku ja Abaja-Ao hoonestusele on planeeritud ringvõrk. See võimaldab valida väiksema toruläbimõõdu ja väldib seisva veega lõike torustikus. Ülejäänud kolme hoonestusega kinnistutel on tupikveevõrgud. Kui mõnda hoonetegruppi ei kasutata pikemat aega, on vaja vastav veevõrguharu tühjaks lasta, et vältida seisva vee riknemist torustikus. Jaotustorustiku projekteerimisel-ehitamisel ette näha vajalikul hulgal sulgemis-tühjenduskohti. Torustik teha Upoten Pelm (või analoogtorudest).

Veetorstiku paigaldussügavus on vähemalt 1,2 m. Kui geoloogilised tingimused ei võimalda seda sügavust, tuleb toru pealt katta soojustusmaterjaliga. Vajaliku veetorstiku ligikaudsed pikkused kinnistute kaupa on toodud märkustes lehel 4.

Tulekustustusvee tarbeks on puhkekülasse ette nähtud viis maa-alust metallmahutit 'a 50 m³. Nende täitmine toimub veevõrgukaevudest vooliku abil luugi kaudu.

Puurkaev-pumplad on vajadusel võimalik rajada samuti (pool-)maa-alustena, arvestades et puurkaevu manteltoru suue peab ulatuma vähemalt 0,4 m üle olemasoleva maapinna ja

peab olema hermeetiliselt suletud.

Kuna kinnistud kuuluvad erinevatele omanikele, nende hoonestust ei rajata üheaegselt ja hoonestuse kasutamine on sesoone, ei ole puhkeküla kanaliseerimine ühtsesse puhastisse võimalik. Otstarbekas on rajada igale erinevale hoonetegrupile oma väikepuhasti või koondada ühe linnistu piires heitvesi ühte puhastisse. Võimalikud variandid on: kruusafilter, imbväljak või biopuhasti. Enne pinnaspuhasti projekteerimist tuleb teha puhasti asukoha pinnase immutusproov. Seejärel kooskõlastada Keskkonnaministeeriumi Keskkonnateenistusega konkreetse puhasti tüüp.

4.7.2 Elektrivarustus

Elektrivõrkude planeeringuga on ette nähtud 10 kV õhuliini ja 0,4 kV kaabelliinide ehitamine ning kahe 10/0,4 kV alajaama paigaldamine (Abaja-Ao, Abaja-Koidu).

Kuna projekteeritava 10 kV õhuliini trass läbib ka erastatud maid, on nimetatud trassi valik eelnevalt kooskõlastatud maaomanikega.

Projekteeritavate 10/0,4 kV alajaamade tüübid ning kaablite ristlõiked määratakse eraldiseisva elektrivälisvõrkude tööprojektiga, mille koostamisel lähtutakse juba konkreetsete ehitiste (suvemajad, pumplad) arvutuslikest võimsustest.

Suvemajade ning pumplate varustamine elektrienergiaga on ette nähtud teostada 0,4 kV kaabelliinide kaudu. Kaablid paigaldada 0,7 m sügavusele maapinnast. Ristumisel teedega kaitsta kaablid plasttoruga ning paigaldada 1,0 m sügavusele teepinnast. Kaablid märgistada signaallintidega.

Transiit-jaotuskilbid (K-1 ... K-10) on planeeritud arvestusega, et igale kinnistule jääks 1 transiitkilp. Abaja-Ao kinnistule, kus hoonestus on ette nähtud mõlemale poole maanteed, on planeeritud 2 transiit-jaotuskilpi (K-1; K-5).

Iga kinnistu sisene madalpingevõrk lahendatakse eraldiseisva tööprojektiga.

4.8 Tehnilised näitajad

1. Planeeritava maa-ala suurus	89 ha
2. Ehitusalune pind	81 000 m ²
3. Hoonestuse koefitsent	alla 1%
4. Planeeritud krunte	9 krunti
5. Planeeritud suvilakomplekse	27 kompleksi, maksimaalselt 54 hoonet

5. KASUTATUD KIRJANDUS

Saaremaa. Maateaduslik, majanduslik ja ajalooline kirjeldus.
Tartu, 1934

Saaremaa. Koost. E.Lõbu, E. Prooses ja V. Miller.
Tallinn, 1970.

Eesti metsad. Koostanud U.Valk ja J.Eilart
Tallinn, 1974

"Saaremaa ajaloo-ja kultuurimälestised" O.Pesti, K.Rikas
Tallinn, 1991

Siin- ja sealpool maanteed. E.Prooses
Tallinn 1975

Eestimaa viimastel aastamiljonitel. A.Raukas
Tallinn 1988

Muistendeid ja legende Saare-ja Muhumaast. E.Naaber
Kuressaare 1998

Seadused:

Planeerimis- ja ehitusseadus

Ranna ja kalda kaitse seadus

Asjaõigusseadus

Metsaseadus

Veeseadus

Vilsandi rahvusparki kaitse-eeskiri

Kaitstavate loodusobjektide seadus